

Tillsyns- och marknadskontrollplan 2015

TILLSYN 4/15

Kemikalieinspektionen är en myndighet under regeringen. Vi arbetar i Sverige, inom EU och internationellt för att utveckla lagstiftning och andra styrmedel som främjar god hälsa och bättre miljö. Vi har tillsyn över reglerna för kemiska produkter, bekämpningsmedel och ämnen i varor och gör inspektioner. Vi granskar och godkänner bekämpningsmedel innan de får användas. Vårt miljö kvalitetsmål är Giftfri miljö.

© Kemikalieinspektionen, Stockholm 2015.

ISSN 1654-2355. Artikelnummer: 511 155.

Förord

Tillsyns- och marknadskontrollplanen beskriver vilka tillsynsaktiviteter som prioriteras för 2015 inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde.

Planen har tagits fram av tf. chef för Avdelningen för tillsyn och registratur Camilla Zetterberg, chefen för Enheten för tillsyn av bekämpningsmedel och varor Mats Forkman, och avdelningssamordnare Karin Berghöök. Den har beslutats av Kemikalieinspektionens generaldirektör, Nina Cromnier.

Sundbyberg i maj 2015

Kemikalieinspektionen

Innehåll

Sammanfattning	5
Summary	5
1 Inledning.....	7
1.1 Tillsyns och marknadskontrollplan	7
1.2 Kemikalieinspektionens operativa tillsyn.....	7
1.3 Systematiskt förbättringsarbete	8
2 Kemiska produkter	8
2.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet	8
2.2 Strategier för urval.....	10
2.3 Tillgängliga resurser	10
2.4 Planerade tillsynsaktiviteter.....	10
3 Bekämpningsmedel.....	11
3.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet	11
3.2 Strategier för urval av tillsynsprojekt	12
3.3 Tillgängliga resurser	13
3.4 Planerade tillsynsaktiviteter.....	13
4 Varor	13
4.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet	13
4.2 Strategier för urval.....	14
4.3 Tillgängliga resurser	15
4.4 Planerade tillsynsaktiviteter.....	15
Bilaga – Laglista	16

Sammanfattning

Tillsynsplanen ger en överblick av det operativa tillsynsbehovet och fungerar som strategiskt styrdokument som anger hur tillsynsaktiviteter prioriteras i förhållande till tillgängliga resurser.

Tillsyns- och marknadskontrollplanen beskriver enbart Kemikalieinspektionens operativa tillsynsarbete och marknadskontroll. Tillsynsvägledning, tillsynsarbete inom EU samt återkoppling till regelutveckling berörs inte i denna plan.

Kemikalieinspektionen delar in den operativa tillsynen i tre huvudområden; kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel. Under varje huvudområde beskrivs aktuella prioriteringar samt en sammanställning av 2015 års planerade projekt.

Under 2015 kommer tillsynen av kemiska produkter fokusera på fortsatt regionsbaserad systematisk kontroll som kompletteras med riskminimerande insatser inom prioriterade ämnes- eller produktkategorier såsom exempelvis fyrverkerier och bilvårdsprodukter.

Tillsynen av bekämpningsmedel kommer vara inriktad på kontroll av import från länder utanför EU, att företagens inrapporterade uppgifter till produktregistret är korrekta, och kemiska analyser av bekämpningsmedel.

Tillsynen av varor kommer vara inriktad på varugrupperna leksaker, material i inomhusmiljön, kläder och skor, elektrisk och elektronisk utrustning i hemmet, samt lågprisvaror av plast för konsumenter.

Summary

The enforcement plan provides an overview of the operational need for enforcement and is a strategic steering document, indicating how enforcement activities are prioritised in relation to available resources.

The enforcement and market surveillance plan describes only the Swedish Chemicals Agency's operational enforcement role and market surveillance. The plan does not consider enforcement guidance, enforcement work in the EU and correlations to the development of rules.

The Swedish Chemicals Agency divides the operational enforcement into three main areas: chemical products, articles and pesticides. Under each main area we describe current priorities and a summary of planned projects in 2015.

During 2015 enforcement of chemical products will focus on continued regional-based systematic control, supplemented with risk minimisation measures in prioritised subject or product category areas, such as fireworks and car care products.

Enforcement of pesticides will be focused on the control of imports from non-EU countries, checking that the companies' reported data to the product register are correct, and on chemical analyses of pesticides.

Enforcement of articles will be focused on toys, materials in the indoor environment, clothing and footwear, electrical and electronic equipment in the home, as well as low-cost plastic articles for consumers.

1 Inledning

1.1 Tillsyns och marknadskontrollplan

Enligt *miljötillsynsförordning (2011:13)* 6-10 §§ ska en myndighet som tilldelats operativa tillsynsuppgifter avsätta resurser som i tillräcklig grad motsvarar behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet. Myndigheten ska också ha gjort en utredning om tillsynsbehovet inom hela sitt ansvarsområde enligt miljöbalken.

Myndigheten ska för sina verksamhetsområden varje verksamhetsår upprätta en tillsynsplan baserad på bland annat behovsutredningen. Tillsynsplanen ska beskriva hur tillsynsarbetet ska bedrivas. En statlig operativ tillsynsmyndighet ska dessutom beskriva i tillsynsplanen hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns.

Tillsynsarbetet ska regelbundet följas upp och utvärderas. Tillsynsplanen ska beslutas av den inom myndigheten som beslutar om användning av myndighetens resurser.

Enligt förordning (EG) nr 765/2008 artikel 18.5 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter ska medlemsstaterna inrätta, genomföra och regelbundet uppdatera program för marknadskontroll. Dessa planer ska göras tillgängliga för allmänheten. Kemikalieinspektionen ska enligt förordning (2011:703) om leksakers säkerhet (17, 18 §§) och miljötillsynsförordningen (1 kap, 5 §) uppfylla dessa krav inom inspektionens tillsynsområde.

Enligt produktsäkerhetsförordning 2004:469 (9, 10 § §) ska tillsynsmyndigheter upprätta program för tillsyn inom sitt tillsynsområde och informera allmänheten om sin tillsynsverksamhet. Kemikalieinspektionen är tillsynsmyndighet enligt produktsäkerhetsförordningen.

Kemikalieinspektionens operativa tillsyn är i huvudsak inriktad på utsläppande och tillhandahållande på marknaden och är därför marknadskontroll. Denna plan redovisar därför samlat dessa planer och program.

Operativ tillsyn är tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver en verksamhet. Andra arbetsområden såsom tillsynsvägledning, tillsynssamverkan inom EU samt återkoppling till regelutveckling m.m. ingår inte i tillsyns- och marknadskontrollplanen. Tillsynsvägledningen presenteras i en separat plan: Tillsynsvägledning 2013-2015 (Dnr H14-02797).

I Sverige bedriver även kommuner och länsstyrelser tillsyn på kemikalieområdet. Myndigheterna har egna tillsynsplaner som bland annat beskriver kemikalietillsynen. Denna plan beskriver enbart Kemikalieinspektionens operativa tillsynsverksamhet.

Kemikalieinspektionen delar in den operativa tillsynen i tre huvudområden; kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel. Under varje huvudområde beskrivs aktuella prioriteringar samt en sammanställning av 2015-års planerade projekt.

1.2 Kemikalieinspektionens operativa tillsyn

Kemikalieinspektionen utövar tillsammans med kommunerna tillsyn av bestämmelser för utsläppande på marknaden av kemiska produkter, bekämpningsmedel och varor.

Inspektionens egen tillsyn riktar sig främst mot primärleverantörer. Det är företag som tillverkar eller för in kemiska produkter, varor eller bekämpningsmedel till Sverige.

I tillsynen kontrollerar vi att produkter och varor som tillhandahålls på marknaden inte innehåller förbjudna ämnen, att kemiska produkter är korrekt anmälda till produktregistret, samt att bekämpningsmedel är godkända. Dessutom kontrollerar vi att bekämpningsmedel och andra kemiska produkter är rätt klassificerade och att informationskraven i form av märkning och säkerhetsdatablad är uppfyllda. Även för varor kontrolleras att ekonomiska aktörer fullgör sin informationsskyldighet. Kontrollen sker genom granskning av faktiska etiketter, säkerhetsdatablad med mera, genom kemiska analyser, samt genom granskning av företagets rutiner och arbetssätt. Vi tillhandahåller information som underlättar för företagen att tolka och följa reglerna.

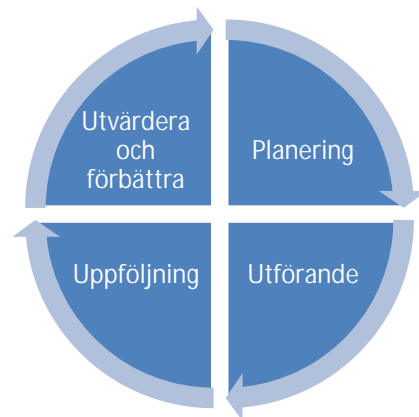
I de fall lagstiftningens krav inte är uppfyllda ställs krav på rättelse som också kan innebära saluförbud om det är motiverat. Vid misstanke om brott överlämnas ärendet till åklagarmyndigheten, i andra fall kan andra sanktioner, till exempel miljösanktionsavgift bli aktuellt.

1.3 Systematiskt förbättringsarbete

Tillsynsprojekten planeras och planeringen dokumenteras.

Genomförandet av tillsynsaktiviteter styrs i stor utsträckning av bestämmelser i lagstiftningen.

Utförda tillsynsaktiviteter följs upp och resultat kommuniceras externt via nyheter på www.kemikalieinspektionen.se, och i vissa fall som publikationer i Kemikalieinspektionens tillsynsserie. Varor och produkter som innebär allvarlig risk kommuniceras via Rapex som är ett informations- och varningssystem som länder inom EU använder för att informera varandra och allmänheten.

Arbetet i projekten utvärderas och resultaten dokumenteras. Dessa resultat är underlag för förbättringar dels i framtida planering av tillsynsaktiviteter och dels för förbättringar i vårt arbetssätt som dokumenteras i myndighetens ledningssystem.

2 Kemiska produkter

2.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet

Kemikalieinspektionen har ansvar att bedriva tillsyn över tillverkare och importörer (primärleverantörer) i Sverige. I den operativa tillsynen av kemiska produkter granskar myndigheten framför allt att produktinformationen (märkning och säkerhetsdatablad) uppfyller de krav som ställs enligt kemikalielagstiftningen och att anmälningarna till produktregistret är korrekta. De företag som anmäler kemiska produkter varierar i storlek. De varierar också i antal importerade/tillverkade produkter, volymer samt i hur farliga produkterna är för hälsa och miljö. Det betyder att det finns en stor spännvidd mellan företagen vad gäller deras påverkan på kemiska risker i samhället och potentialen för riskminskning på marknaden.

Nedan ges en sammanställning för de regelområden som kan komma ifråga vad gäller tillsyn av kemiska produkter hos primärleverantörer. Observera att det inte är någon totallista.

Regelområden ¹	Beskrivning
Reach	Den europeiska kemikalielagstiftningen Reach, förordning 1907/2006/EG, är en omfattande lagstiftning som i olika delar börjar gälla vid olika tidpunkter fram till 2018. Regler om begränsningar och säkerhetsdatablad har redan trätt i kraft. Registreringsplikt började gälla från 1 december 2010 för högvolumämnen. Resten införs stegvis fram till 2018. Regler om särskilt tillstånd träder succesivt i kraft med början i augusti 2014.
Klassificering och märkning	Klassificering och märkning av kemiska produkter enligt kriterier i KIFS 2005:7 och 1272/2008/EG (CLP).
Säkerhetsdatablad	Säkerhetsdatablad ska finnas för kemiska produkter enligt bilaga II till förordning 1907/2006/EG, REACH.
Förpackningsregler	Konsumentprodukter ska t.ex. ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning. KIFS 2008:2
Överlåtelsestillstånd	Särskilt farliga produkter kräver tillstånd för överlåtelse i Sverige. KIFS 2008:2
Produktregistret	Företag som tillverkar och importerar kemiska produkter behöver anmäla dessa till Kemikalieinspektionens produktregister.
Begränsningsregler	Begränsningar finns både nationellt och i EU-lagstiftning. Exempel är: <ul style="list-style-type: none"> § Bly i färger § CMR*- ämnen till konsumenter § PFOS § VOC i färger och lacker § Klorerade lösningsmedel <p>* <i>Cancerframkallande, mutagena och reproduktionstoxiska ämnen</i></p>
Regler om tvätt- och rengöringsmedel	Begränsar användningen av svårnedbrytbara tensider och innehåller särskilda krav på innehållsdeklarationer m.m.
Produktsäkerhetslagen	För kemiska produkter är denna lag sällan tillämplig, men det kan förekomma om inga andra regler eller begränsningar finns.

Tabell 1 Sammanställning av regelområden som kontrolleras vid tillsyn av kemiska produkter

Företag som tillverkar, importerar eller till Sverige för in kemiska produkter ska anmäla verksamheten och produkterna till Kemikalieinspektionens produktregister. Registret är ett viktigt underlag för Kemikalieinspektionens urval av företag och underlättar planeringen av inspektionsverksamheten. Registret har cirka 3 200 företag och cirka 90 000 kemiska produkter anmälda.

¹ Utförligare regelbeskrivningar finns i bilaga 1

2.2 Strategier för urval

Det krävs strategier för urval av projekt och tillsynsobjekt. Kemikalieinspektionens övergripande mål i tillsynen är riskminskning. Nedan listas några kriterier som kan vara aktuella vid urval:

- **Regler**, särskilt nya regler. Reglerna styr i första hand vilken tillsyn som ska bedrivas eftersom reglerna är grunden för kravställandet i tillsynen.
- **Produkter/företag** med tillverkning/import av stora volymer eller många produkter vars produkter medför stor **exponering** och/eller stor **spridning**.
- Företag med **brister i redovisningar** till produktregistret (t.ex. inga sammansättningsuppgifter). Dessa företag kan ha ett större tillsynsbehov än andra.
- Produkters **farlighetsklassificering**. De produkter som inte klassificeras som farliga bedöms ha ett lägre tillsynsbehov.
- Företag med produkter som innehåller **särskilt farliga ämnen**.
- **Region** - att begränsa tillsynen till ett geografiskt område ger fördelar rent logistiskt (resor).
- **Branscher** - Användningsområde produktgrupp. Olika grupper kan ha olika stort behov av tillsyn.
- **Användningsområde**- Produkter som används mer frekvent av exempelvis barn.
- **Krav från EU** - till exempel projekt i Reach-Forum, analys av växtskyddsmedel eller rapporteringskrav från kommissionen inom ett visst regelområde.
- **Omvärldsbevakning** och inkommande information- Vad händer inom arbetsmiljöområdet, vilka brister är vanliga? Erfarenheter från, t.ex. Giftinformationscentralen och yrkeshygieniska avdelningar på vissa sjukhus.

2.3 Tillgängliga resurser

Tillgängliga resurser för operativ tillsyn av kemiska produkter 2015 är cirka **9,5 årsarbetskrafter** (årsarbetskraften är beräknad utifrån en effektiv arbetstid av 164 persondagar).

2.4 Planerade tillsynsaktiviteter

Kemikalieinspektionen arbetar i projektform med prioriteringar utifrån bransch, regelområde, typ av produkter/kemikalier, eller geografisk region. Projektformen underlättar samordning med branscher samt ger fördjupning och fokus på området. För 2015 har vi planerat följande projekt inom den operativa tillsynen av kemiska produkter.

Tillsynsaktivitet	Beskrivning av aktiviteten
Regionala inspektionsomgångar (RIO)	Geografiskt urval av företag som är nya, alternativt, att ingen inspektion skett under de senaste fem åren. Inspektionerna sker utifrån ett brett perspektiv inom vårt tillsynsansvar, utan fokus på specifik lagstiftnings- eller produktgrupp.
Tullprojekt	Genom utdrag från tullen identifiera företag som inte är anmälda till produktregistret och därmed behöver komplettera urvalsunderlaget för tillsyn.
Analys av fyrverkerier	Uppföljning av tidigare års analysprojekt av fyrverkerier då Kemikalieinspektionen hitta bl.a. hexaklorbensenen.
Kvalitetsprojekt inom Produktregistret	Ett urval av företag som inte kompletterat sina uppgifter i Produktregistret trots uppmaning kommer att inspekteras. Utöver tillsynsaspekten syftar projektet till att hitta metoder att identifiera företag som borde vara registrerade men som inte är det.
Bilvårdsprodukter	Via inkommande tips har vi uppmärksammat bristande produktinformation hos bilvårdsprodukter. Under året slutför vi denna granskning.
Pilotprojekt inom FORUM enligt Reach.	Gemensamt EU-projekt hur man utövar tillsyn inom tillståndsprocessen inom Reach.
Löpande ärenden från andra myndigheter	ECHA-ärenden, Statement of non compliance, SONC Transportstyrelsen; ärenden om svavelhalt i marint bränsle.
Övrig händelsestyrd tillsyn och omvärldsbevakning	S.k. tips i form av brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om "bristfälliga" produkter (misstänks inte uppfylla krav i lagstiftningen, etc.). Dessa prioriteras och vissa väljs ut för inspektion och kontroll.

Tabell 2 Operativ tillsyn under 2015 för kemiska produkter

3 Bekämpningsmedel

3.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet

Bekämpningsmedel är kemiska produkter som omfattas av lagstiftning som bland annat innebär krav på godkännande vilket medför särskilda krav i samband med tillsyn. Av detta skäl är det praktiskt att tillsynen av bekämpningsmedel sker inom ramen för ett eget ansvarsområde.

Bekämpningsmedel är enligt definition en kemisk eller biologisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Alla bekämpningsmedel (både yrkesmässiga och konsumentprodukter), med vissa undantag, som används i Sverige måste vara prövade och godkända av Kemikalieinspektionen. Bekämpningsmedel ska också anmälas till Kemikalieinspektionens produktregister och de omfattas av reglerna om klassificering, märkning och säkerhetsdatablad. Dessutom finns ytterligare krav för märkning och information för bekämpningsmedel. I tillsynen av bekämpningsmedel granskar myndigheten bland annat att produkterna har ett godkännande, att mängden aktiv substans överensstämmer med godkännandet samt att produkterna uppfyller kraven på produktinformation.

Nedan ges en översyn av regelområden som är aktuella inom området för bekämpningsmedel.

Regelområden	Beskrivning
Godkända bekämpningsmedel	Kontroll att endast bekämpningsmedel som är godkända eller har dispens av Kemikalieinspektionen tillhandahålls på marknaden. Från och med 14 juni 2011 gäller förordning, (EG) nr 1107/2009, för växtskyddsmedel med regler om reklam, registerhållning m.m. Från och med den 1 september 2013 gäller biocidförordningen (EG) nr 528/2012.
Analys	Verksamma ämnen analyseras för att se om halterna stämmer med godkännandet och att rätt verksamt ämne ingår i produkten.
Klassificering och märkning	Kontroll att klassificering och märkning följer kriterier i KIFS 2005:7, förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP) och särskilda märkningsregler för bekämpningsmedel som finns i KIFS 2008:3
Säkerhetsdatablad	Kontroll av säkerhetsdatablad som ska finnas för farliga kemiska produkter enligt bilaga II i Reach-förordningen, (EG) nr 1907/2006.
Förpacknings- och förvaringsregler	Konsumentprodukter ska t.ex. ha barnskyddande förslutning och känbar varningsmärkning. Förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP), KIFS 2008:2 och särskilda förpackningsregler för biocider KIFS 2008:3.

Tabell 3 Översikt av regelområden som kontrolleras vid tillsyn av bekämpningsmedel

3.2 Strategier för urval av tillsynsprojekt

Det krävs strategier för urval av projekt och tillsynsobjekt. Kemikalieinspektionens övergripande mål i tillsynen är riskminskning vilket påverkar vilka urval och prioriteringar som görs. De kriterier som kan vara aktuella vid urval är följande:

- **Regler** - Särskilt nya regler. Reglerna styr i hög grad vilken tillsyn som ska bedrivas eftersom reglerna är grunden för kravställandet i tillsynen.
- **Otillåtna medel** - Större delen av de tips som inkommer till Kemikalieinspektionen gäller produkter som saknar godkännande. Otillåtna bekämpningsmedel där hälso- och miljörisker inte utvärderats kan medföra onödiga och oacceptabla faror för användare, konsumenter och miljön.
- **Analys** - För att kontrollera om halten verksamt ämne stämmer med krav i tillståndet och upptäcka bekämpningsmedel som säljs under falskt namn (piratkopior).
- **Upphörda godkännanden** - Vissa produkter har godkännanden som upphört och finns trots det ute på marknaden.
- **Produktinformation** - För att säkerställa att bekämpningsmedel hanteras så att de inte medför skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller oacceptabla effekter på miljön krävs korrekt och tydlig information. Detta sker främst via säkerhetsdatablad och märkning.
- **Omvärldsbevakning och inkommande information** - Brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om bristfälliga produkter eller förhållanden. De prioriterade av dessa väljs ut för inspektion.
- **Kunskapsöverföring** - Information om bestämmelser till verksamhetsutövare.

3.3 Tillgängliga resurser

Tillgängliga resurser för operativ tillsyn av bekämpningsmedel 2015 är cirka **3,5 årsarbetskrafter** (årsarbetskraften är beräknad utifrån en effektiv arbetstid av 164 persondagar).

3.4 Planerade tillsynsaktiviteter

För 2015 planeras följande projekt inom den operativa tillsynen av bekämpningsmedel.

Tillsynsaktivitet	Beskrivning av aktiviteten
Tullprojekt	Granskning av importerade troliga bekämpningsmedel för att kontrollera om de är godkända och anmälda till Kemikalieinspektionen där det finns sådant krav.
Kvalitetsprojekt produktregistret	Kontroll att uppgifter rapporterade till Kemikalieinspektionens produktregister är korrekta och aktuella.
Analys av bekämpningsmedel	Kontroll av bekämpningsmedelshalt, att dess verksamma ämne överensstämmer med dess godkännande. Kommer att ske genom kontroll av dokumentation och genom kemiska analyser.
Övrig händelsestyrd tillsyn och omvärldsbevakning	Anmälningar (tips) i form av brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om "bristfälliga" produkter (misstänks inte uppfylla krav i lagstiftningen, luktar starkt av kemikalier etc.). Dessa prioriteras och vissa väljs ut för inspektion och kontroll.

Tabell 4 Operativ tillsyn under 2015 för bekämpningsmedel

4 Varor

4.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet

En *vara* definieras i Miljöbalken och Reach-förordningen som ett föremål som under produktionen får en särskild form, yta eller design, vilken i större utsträckning än dess kemiska sammansättning bestämmer dess funktion. Exempelvis definieras en behandlad träskiva såsom en kemisk produkt, men utgör skivan en bordsyta så definieras den som en vara.

Farliga ämnen i varor regleras i flera olika lagstiftningar se tabell 8.

För varor finns som för kemiska produkter bestämmelser om skyldighet att informera om farliga ämnen och förbud mot vissa ämnen. För vissa varugrupper finns detaljregler som begränsar användningen av specifika kemiska ämnen, t.ex. avgivning av nickel från smycken; bly, kadmium och vissa bromerade flamskyddsmedel i elektrisk och elektronisk utrustning och användning av vissa ämnen i leksaker, t.ex. mjukgörare (ftalater). I dagsläget är dock bestämmelserna som gäller för varor mindre omfattande än de som gäller för kemiska produkter.

Nedan ges exempel på de regelområden som gäller varutillsyn och exempel på varugrupper som kan vara aktuella.

Regelområden	Regel ²	Varugrupper
Produktsäkerhet	Produktsäkerhetslagen (2004:451)	Varor som kan utgöra någon typ av kemisk hälsorisk som inte täcks av mer specifik (harmoniserande) EU-lagstiftning.
Leksakers säkerhet	Lag (2011:579) om leksakers säkerhet	Leksaker när det gäller deras brännbarhet och kemiska egenskaper.
Information om varor enligt Reach	Reach artikel 33	Alla typer av varor som innehåller särskilt farliga ämnen enligt Reach (SVHC-ämnen upptagna på kandidatförteckningen). Informationen ska åtminstone omfatta namnet på det aktuella ämnet.
Varor som ska anmälas enligt Reach	Reach artikel 7	Sedan 1 juni 2011 ska ämnen som finns upptagna på kandidatförteckningen i Reach och finns i varor anmälas, dock med vissa undantag.
Begränsningsregler EU	1907/2006/EG (Reach), bilaga XVII Direktiv 2011/65/EU (RoHS) Förordning (EG) nr 850/2004 (POPs)	Exempel i varor: § Nickel i smycken § Ftalater i leksaker § Kadmium i varor, särskilt plaster § PAH i däck § Azofärgämnen i textilier § Kortkedjiga klorparaffiner (POPs) § Vissa tungmetaller m.m. i elektriska produkter (RoHS)
Begränsningsregler Nationellt	SFS 1998:944, KIFS 2008:2	Exempel i varor: § Formaldehyd i träskivor § Kvicksilver i varor

Tabell 5 Sammanställning av regelområden som kontrolleras vid tillsyn av varor

4.2 Strategier för urval

För varor finns till skillnad från kemiska produkter och bekämpningsmedel inget krav på anmälan till ett register som kan användas för prioritering av tillsynen. Tillsynsarbetet för varor prioriteras därför utifrån en fastställd strategi som baseras på en systematisk bedömning av följande kriterier:

- Risk för att människor eller miljön utsätts för skador.
- Sannolikhet att farligt ämne kan finnas i en vara.
- Möjligheter att utöva tillsyn, dvs. tillämpa lagstiftning.

Strategin finns utförligare beskriven i *Strategi för effektiv tillsyn över kemikalier i varor - Rapport från ett regeringsuppdrag* (Rapport 4/11, KemI, december 2011) som finns tillgänglig på vår webbsida www.kemikalieinspektionen.se

² Utförligare regelbeskrivningar finns i bilagan

4.3 Tillgängliga resurser

Tillgängliga resurser för operativ tillsyn av varor 2015 är cirka **6 årsarbetskrafter** (årsarbetskraften är beräknad utifrån en effektiv arbetstid av 164 persondagar).

4.4 Planerade tillsynsaktiviteter

För 2015 planeras följande projekt inom den operativa tillsynen av varor.

Tillsynsaktivitet	Beskrivning av aktiviteten
Material i inomhusmiljön 2015	Inspektioner inriktade mot varor som används i badrummet. Fortsättning på projekt 2012, inriktat på golv, 2013 inriktat på möbeltextilier och 2014 inriktat på hemtextil.
Leksaker 2015	Inspektioner inriktade mot leksaker. Grundas på resultatet av tidigare års inspektioner som visade på stora brister hos vissa företag, och på nya bestämmelser vad gäller kemikalieinnehåll i leksaksdirektivet (trädde i kraft juli 2013).
Elektrisk och elektronisk utrustning 2015	Granskning av elektrisk och elektronisk utrustning genom kemiska analyser och kontroll av dokumentation via brevinspektioner. Grundas på resultatet av tidigare års inspektioner som visade på stora brister hos många varor.
Plastvaror	Granskning av olika enklare typer av konsumentvaror av plast genom kemiska analyser och brevinspektioner. Exempel på varor är detaljer på kläder, väskor och liknande av konstläder, även pennskrin och liknande. Grundas på erfarenheter av projekt 2014.
Kläder och skor	Inspektioner inriktade mot kläder och skor. Målsättning att det sker i samarbete med Danmark och Norge.
Övrig händelsestyrd tillsyn och omvärldsbevakning	S.k. tips i form av brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om "bristfälliga" varor (misstänks inte uppfylla krav i lagstiftningen, luktar starkt av kemikalier etc.). Dessa prioriteras och vissa väljs ut för inspektion och kontroll.

Tabell 6 Operativ tillsyn för varor under 2015

Bilaga – Laglista

Nedan listas de författningar där hela eller delar av bestämmelserna per den 1 januari 2015 är Kemikalieinspektionens tillsynsområde.

Lag/ Förordning/ Föreskrift/ EU förordning
Lag
Miljöbalk (1998:808)
Produktsäkerhetslag (2004:451)
Lag (2011:579) om leksakers säkerhet
Förordningar
Miljötillsynsförordning (2011:13)
Förordning (2007:19) om PCB m.m.
Förordning (2000:338) om biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur
Förordning (2006:1010) om växtskyddsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur
Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel
Förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter
Förordning (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer
Produktsäkerhetsförordning (2004:469)
Förordning (2011:703) om leksakers säkerhet
Förordning 2008:843 om producentansvar för batterier
Föreskrifter
Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter
Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:2) om kemiska produkter och biotekniska organismer
Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel
EU förordningar
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006/EG om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (CLP)
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar (POPs) och om ändringar av direktiv 97/117/EEG

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt och rengöringsmedel samt ändringsförordning EG nr 907/2006
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och Kommissionens förordning (EU) nr 547/2011 av den 8 juni 2011 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 vad gäller märkningskrav för växtskyddsmedel
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av den 17 maj 2006 om vissa fluorerade växthusgaser
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 av den 17 juni 2008 om export och import av farliga kemikalier
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet

EU direktiv införlivade i svenska författningar
Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/13/EG och 2004/42/EG om flyktiga organiska föreningar (VOC). Direktiven finns införlivade i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken, framförallt i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2.
Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (RoHS 2). Direktivet är införlivat i svensk lagstiftning med Förordning (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, Bestämmelserna finns inom ramen för miljöbalken i förordning (1998:944) om förbud m.m. och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2. Dessutom är vissa regler från direktivet införlivat i förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter.
Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat . Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2005:7 om klassificering och märkning av kemiska produkter.
Europaparlamentets och rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen . Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2005:7 om klassificering och märkning av kemiska produkter och Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2 om kemiska produkter och biotekniska organismer.
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG om leksaker säkerhet Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för lag (2011:579) om leksakers säkerhet och förordning (2011:703) om leksakers säkerhet
Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall Bestämmelserna om tungmetaller i förpackningsmaterial från direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning i KIFS 2008:2

KEMI

Kemikalieinspektionen

Box 2, 172 13 Sundbyberg
08-519 41 100

Besöks- och leveransadress
Esplanaden 3A, Sundbyberg

kemi@kemi.se
www.kemikalieinspektionen.se